

Verbijzonderde interne controle 2019 verslag

jaarverslag

februari 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Bevindingen en aanbevelingen VIC 2019	5
3	Kader en werkwijze	6
4	Naar aanleiding van jaarrekening rapport 2018	7
5	Voortgang uitvoering verbeterpunten tot en met VIC 2019 periode 2	8
6	Bijlage 1 Steekproef aantallen met fouten en onzekerheden	10

Geregistreerd onder nummer D/2019/209763

1 Inleiding

In dit rapport wordt er verslag uitgebracht over de verbijzonderde interne controle (VIC) 2019. Dit verslag vermeldt de bevindingen en aanbevelingen die voort zijn gekomen uit de drie deelonderzoeken die over 2019 zijn gehouden. Het doel van onderzoeken en daarmee van dit rapport is om door de bevindingen en aanbevelingen een verbetering te bewerkstelligen in de organisatie.

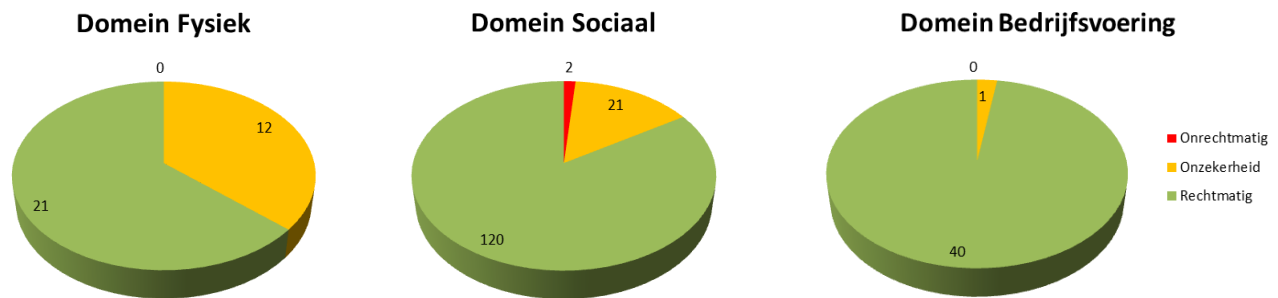
In hoofdstuk twee worden de bevindingen over 2019 weergegeven. Na het schetsen van het kader en de werkwijze wordt vervolgens de voortgang naar aanleiding van het rapport bij de jaarrekening 2018 beschreven. Vervolgens is de voortgang van de bevindingen tot periode twee van het controle jaar 2019 beschreven.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de grootte van de steekproef verdeeld over de verschillende beleidsvelden. Daarbij zijn ook het aantal geconstateerde fouten en onzekerheden aangeven.

2 Bevindingen en aanbevelingen VIC 2019

In 2019 zijn er 217 dossiers onderzocht. Van deze dossiers is geconstateerd dat er 181 dossiers rechtmatig zijn. In 34 dossiers is een onzekerheid gevonden en van 2 dossier kan worden gezegd dat deze onrechtmatig zijn. Het gaat hier om een subsidiedossier met een factuur van € 38.000,- en een dossier leerlingenvervoer met een factuur van € 690,-. Deze kunnen niet meer worden hersteld. Onderstaand is een overzicht hoe de onderzochten dossier zich verhouden per domein.

Het controle jaar is opgedeeld in drie perioden. Elke periode wordt verslag gedaan aan het managementteam. Het managementteam wordt geadviseerd aanbevelingen en verbeterpunten over te nemen. Wanneer deze door het managementteam worden overgenomen zijn deze dwingend voor de organisatie. Dit maakt het mogelijk dat er direct uitvoering kan worden gegeven aan de geconstateerde verbeterpunten en de daaraan gekoppelde adviezen.

Enkele bevindingen zien wij ook terug in meerdere onderzoeksperioden en verdienen daarom extra aandacht. Per domein moet hierbij gedacht worden aan:

Domein fysiek

- Het verbeteren van de controle van de bouwsom, zodat deze standaard juist wordt uitgevoerd. Dit verbeterpunt blijft ook dit jaar iedere periode terugkomen. In deze periode zijn alle drie onderzochte omgevingsvergunningen als onzeker aangemerkt.
- Voor inkoop en aanbesteding is het van belang te zorgen voor een volledige dossier opbouw.
- De afhandeling van zaken rond de markt gebeurt over het algemeen informeel (mondeling). Dat maakt dat regelmatig onderliggende stukken ontbreken.

Domein bedrijfsvoering

- In de afgelopen perioden zijn er opvallende fouten geconstateerd bij correctieboekingen. Het betreft boekingen op verkeerde posten en lange doorlooptijden die nodig zijn voor het gecorrigeerde bedrag op de juiste post staan. Het is van belang om een boekingsmethode te ontwikkelen waarop memo/correctieboekingen zodanig worden uitgevoerd, dat er geen verkeerd beeld gepresenteerd wordt door het gehele jaar heen van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de begroting.

Domein Sociaal

- Bij de subsidiebeschikkingen worden nog steeds fouten gemaakt. In sommige gevallen wordt afgeweken van de verordening in proces en uitvoering (bijvoorbeeld termijn overschrijdingen en de 20% regel met betrekking tot reserves) en in andere gevallen worden slordigheidsfouten geconstateerd (bijvoorbeeld aanhalen verkeerde verordening).
- Bij een enkele zaak rond de Wmo worden slordigheden in de beschikking aangetroffen.

Van de volgende twee dossier kan worden gesteld dat deze onrechtmatig zijn.

- Bij de vaststelling van de subsidie voor stichting Inova is geconstateerd dat zij een grotere reserve opbouwen dan 20% van de jaarlasten. Dit is op grond van de subsidie verordening niet toegestaan.

Wanneer de opbouw van de reserves deze 20 % overschrijdt dan kan daar een geldige reden voor zijn. Is die geldige reden er niet dan kan er eventueel worden gekort op de subsidie bij de vaststelling. Over de opbouw van de reserves is bestuurlijk overleg geweest. Daarbij is aangegeven dat de reserves noodzakelijk zijn voor het opvangen van frictiekosten die zijn ontstaan bij een recente privatiseringsoperatie.

Met de stichting Inova is recent de afspraak gemaakt dat zij in hun jaarstukken en accountantsverklaring voortaan een expliciete toelichting geven op hun reserves.

- Bij leerlingenvervoer staat in de verordening dat kinderen tot negen jaar een vergoeding kunnen krijgen voor begeleiding. Echter bij de toekenning is men uitgegaan van kinderen tot en met negen jaar. Er is afgesproken dat dit vanaf de volgende betaling dit zal worden gecorrigeerd. Het gaat om drie gezinnen die op het moment van constateren onterecht gebruik maakte van de regeling.

3 Kader en werkwijze

Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet heeft de raad de financiële verordening vastgesteld. In deze verordening is het volgende opgenomen onder artikel 22; het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en balansmutaties voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.

Om dit te realiseren wordt de VIC uitgevoerd. Bij deze controles heeft iemand van buiten het betreffende werkproces een controle uitgevoerd op de naleving van de administratieve organisatie. Daarnaast is het een instrument voor het kunnen bijsturen op de interne bedrijfsvoering en processen. De VIC is wezenlijk anders dan de interne controle. De interne controle betreft de controleactiviteiten die in de administratieve organisatie al zijn ingebouwd als waarborg voor het gewenste verloop van het administratief proces zelf.

Voor het uitvoeren van de VIC wordt gebruik gemaakt van jaarlijks geactualiseerde checklists. Deze checklists zijn gekoppeld aan het normen- en toetsingskader. Het normenkader 2018 is op 8 januari 2019 vastgesteld door het college en ter kennisname aangeboden aan de raad (Z/2018/283058).

Voor de accountant is de kwaliteit van de VIC bepalend voor de noodzakelijke breedte en diepgang van zijn controle. Hoe hoger de kwaliteit van de VIC door de organisatie zelf, hoe minder controlewerkzaamheden de accountant hoeft uit te voeren.

De controles zijn zoveel mogelijk centraal verricht door concerncontrol. Dat is om een onafhankelijke toets te hebben. Gezien de specialistische kennis die op het onderdeel Participatiewet aan de orde is, wordt deze controle verricht door de lijn maar zoveel mogelijk door proces onafhankelijke medewerkers om de functiescheiding te waarborgen.

Om een statistisch verantwoorde uitspraak mogelijk te maken over rechtmatigheid dient minimaal 80% van de baten en lasten in de controle te vallen. In overeenstemming met de begroting 2019 is als uitgangspunt voor de omvang van de steekproef een begrotingsomvang van € 98 miljoen gehanteerd voor de lasten en € 97 miljoen voor de baten.

Het aantal te onderzoeken dossiers is per regeling afhankelijk van het risico; hoog, gemiddeld of laag. Deze risicovaststelling vindt plaats op basis van de volgende aspecten:

- de mate van de al in het proces ingebouwde controles (administratieve organisatie);
- de complexiteit van de betreffende regeling;
- de resultaten van de controle uit voorgaande jaren.

4 Naar aanleiding van jaarrekening rapport 2018

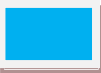
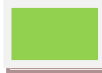
De jaarlijkse interim controle van de accountant in november is specifiek gericht op de kwaliteit van de administratieve organisatie en de VIC.

De accountant heeft naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2018 een aantal bevindingen en aanbevelingen gedaan. De belangrijkste aanbevelingen in het kader van de VIC zijn in het onderstaand overzicht weergegeven.

Aanbeveling	Voortgang
Interne controle en rechtmatigheid	
Doorontwikkeling procescontrol (oordeelvorming, rapportage en voortgang)	Wordt niet over genomen
Betrek in de verbijzonderde interne controles de financiële kernprocessen en neem ook de belangrijke niet financiële processen mee	Hiervoor wordt nu een plan geschreven. Dit plan wordt na afstemming met team Planning, Control & Financiën (PCF) vertaald in het werkplan 2020 van team concerncontrol. Omdat financial control van belang is voor de bedrijfsvoering, wordt aan de invoering prioriteit gegeven in 2020. In het werkplan van concerncontrol voor 2020 wordt dit opgenomen.
Voer de verbeterpunten uit VIC betreffende subsidieverstrekking door	Hierover is door de teamleider een notie geschreven. Het effect daarvan wordt in 2020 onderzocht.
Voer de verbeterpunten uit VIC betreffende omgevingsvergunning	Het Bouwkosten beleid is in 2019 geactualiseerd. Het effect daarvan wordt in 2020 onderzocht.
Structurele invulling monitor CJG rechtmatige besluitvorming	Deze aanbeveling wordt door het college niet over genomen. Besluit college 12 maart 2019
Neem maatregelen om de levering van zorg PGB vast te stellen	Deze aanbeveling wordt door het college niet over genomen. Besluit college 12 maart 2019
Ontwikkel controlebeleid aanbieders met omzet >100K	Deze aanbeveling wordt door het college niet over genomen. Besluit college 12 maart 2019
Administratieve organisatie en financieel beheer	
Pas werkbeschrijvingen aan van nieuwe factuurverwerking	De werkbeschrijvingen zijn aangepast.
Digitale borging functiescheiding invoer stamgegevens	De functiescheiding is ingevoerd
Versterking budgetbeheer door uitbreiding verplichtingen administratie	Dit wordt fasegewijs ingevoerd. Bij het fysiek domein gebeurt dit met name bij het team Beheer en Onderhoud. Daarnaast is in 2019 door de hele organisatie ook begonnen met verplichtingen voor inhuur.
Ga na of contracten van verhuur accommodaties in JOIN kan	Gerealiseerd, alle accommodatie contracten zijn opgeslagen in Join
Beoordeling tussentijdse winstneming Grex aan BBV	In 2019 is de nieuwe methode van winst neming (POC methode) toegepast en in de jaarrekening verwerkt.
Pas de huidige voorziening Facilitair Grondbeleid in de BBV	In de jaarrekening 2018 is al invulling gegeven aan een andere wijze van administreren van faciliterend grondbeleid. Dit is in overleg met de accountant gedaan. De voorziening faciliterend grondbeleid is opgeheven.

5 Voortgang uitvoering verbeterpunten tot en met VIC 2019 periode 2

Om de uitvoering van de verbeterpunten te borgen worden de VIC-rapportages van elke periode in het MT vastgesteld. Het MT beslist daarmee welke verbeterpunten in uitvoering worden genomen. De domeinmanager informeert de betreffende teamleiders over de uit te voeren verbeterpunten. De teamleider stuurt vervolgens de proces verantwoordelijke medewerker aan om de verbeterpunten uit te voeren. De VIC-medewerker van team concerncontrol adviseert de proces verantwoordelijke medewerker over de te nemen acties. Team concerncontrol bewaakt de voortgang en rapporteert hierover aan het MT door opeenvolgende VIC-rapportages. Onderstaand overzicht is aangemaakt in periode 2 van 2019. Vanaf de volgende perioden zal op grond van dit overzicht de voortgang van de verbetervoorstellen worden bewaakt. Door de kleuren is de voortgang van de verbeterpunten direct duidelijk. Rood is over de afgesproken termijn. Oranje is nog niet gestart. En bij blauw is het gestart en wordt er aan gewerkt.

 over termijn niet gestart in bewerking afgerond					
Stuk	Onderdeel	Zaak	Domein Team	Status	Datum gereed
Vic P1	Subsidieverstrekking	Stichting Zomerpodium	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidievaststelling	DSS Handbal	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidieverstrekking	Stichting Sportservice Noord-Holland	Sociaal S en B		
Vic P1	Omgevingsvergunningen	Dingemans Architectuur	Fysiek		
Vic P1	Omgevingsvergunningen	Dingemans Architectuur	Fysiek		
Vic P2	Omgevingsvergunningen	Particulier S.	Fysiek		
Vic P3	Omgevingsvergunningen	Particulier B.	Fysiek		
Vic P1	Subsidieverstrekking	Welschap	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidieverstrekking	Stichting Oer IJ	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidieverstrekking	Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidieverstrekking	Buurtsportcoach	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidieverstrekking	St. Bibliotheek IJmond Noord	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidieverstrekking	Heliomare	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidieverstrekking	Welschap (Peuteropvang)	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidievaststelling	Zomerpodium	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidievaststelling	Inova	Sociaal S en B		
Vic P1	Subsidievaststelling	(Algemeen)	Sociaal S en B		

Stuk	Onderdeel	Zaak	Domein	Status	Datum
Vic P1	Grondexploitaties	Henselmans Bolte	Fysiek		
Vic P1	Inkoop en aanbesteding	Bentvelzen en Jacobs	Fysiek		
Vic P1	Inkoop en aanbesteding	PMF Stalen masten	Fysiek		
Vic P1	Omgevingsvergunningen	Stichting Heliomare	Fysiek		
Vic P1	Omgevingsvergunningen	Van Lith bouwbedrijf	Fysiek		
Vic P1	Begraafrechten	Graf P-34	Fysiek		
Vic P2	Sociaal	Landzijde	Sociaal W en Z		
Vic P2	W en Z	TZorg	Sociaal W en Z		
Vic P2	Sociaal	Publiekscampagne Wonen	Sociaal S en B		
Vic P2	W en Z	De Wereld in Heemskerk	Sociaal S en B		
Vic P2	Sociaal	Parnassia Groep	Sociaal S en B		
Vic P2	S en B	Parnassia Groep	Sociaal S en B		
Vic P2	Sociaal	Parnassia Groep	Sociaal S en B		
Vic P2	S en B	De Jansheeren	Sociaal S en B		
Vic P2	Sociaal	Piketdienst	Bedrijfsvoering AZ		
Vic P2	S en B	Particulier	Fysiek Team VTHV		
Vic P2	Sociaal	Bandall Benelux	Fysiek Team VTHV		
Vic P2	S en B	Particulier	Fysiek Team VTHV		

6 Bijlage 1 Steekproef aantallen met fouten en onzekerheden

X	Onrechtmatig. Er zijn <u>fouten</u> geconstateerd.
!	Onzekerheid. Er zijn <u>verbeterpunten</u> geconstateerd.
✓	Rechtmatig. Er zijn geen <u>fouten en/of verbeterpunten</u> geconstateerd.
✓	Aandachtspunt. Er zijn geen <u>fouten e/o verbeterpunten</u> geconstateerd. Er is wel een <u>opmerking</u> .

Afdeling /Team	Uitgaven gespecificeerd	Risico	Aantal 2019	X	!	✓	✓
Welzijn & Zorg	Leerlingenvervoer	Gemiddeld	3	1	0	2	0
Welzijn & Zorg	WMO woonvoorziening	Hoog	2	0	0	2	0
Welzijn & Zorg	WMO vervoersvoorziening	Hoog	6	0	0	6	0
Welzijn & Zorg	WMO hulp bij het huishouden (instanties)	Hoog	12	0	2	10	0
Welzijn & Zorg	WMO hulp bij het huishouden Pgb	Hoog	3	0	0	3	0
Welzijn & Zorg	WMO rolstoelen	Hoog	3	0	0	3	0
Welzijn & Zorg	WMO decentralisaties begeleiding (instanties)	Hoog	9	0	0	9	0
Welzijn & Zorg	WMO decentralisaties begeleiding Pgb	Hoog	3	0	0	3	0
Werk & Inkomen	Participatiewet	Gemiddeld	24	0	0	24	0
Werk & Inkomen	Bbz-starters	Gemiddeld	1	0	0	1	0
Werk & Inkomen	loaw/loaz	Gemiddeld	3	0	0	3	0
Werk & Inkomen	Bijzondere bijstand algemeen	Gemiddeld	6	0	0	6	0
Werk & Inkomen	Bijzondere bijstand maatschappelijke activiteiten	Gemiddeld	6	0	0	6	0
Werk & Inkomen	Bijzondere bijstand duurzame gebruiksgoederen	Gemiddeld	6	0	0	6	0
Werk & Inkomen	Bijzondere bijstand indirecte schoolkosten	Gemiddeld	6	0	0	6	0
Werk & Inkomen	Bijzondere bijstand individuele inkomenstoeslag	Gemiddeld	6	0	0	6	0
Strategie & Beleid	Subsidie verstrekkingen 2019	Gemiddeld	21	0	15	6	0
Strategie & Beleid	Subsidie vaststellingen 2018	Gemiddeld	12	1	4	7	0
Realisatie & Beheer	Grondexploitaties	Laag	10	0	2	8	0
Algemene Zaken	Vergoeding raadsleden	Laag	3	0	0	3	0
Algemene Zaken	Salaris college burgemeester en wethouders	Laag	3	0	0	3	0
Algemene Zaken	Salaris ambtenaren	Laag	16	0	1	15	0
Realisatie & Beheer	Inkoop & aanbesteding	Gemiddeld	8	0	2	6	0
	Totaal		172	2	26	144	0

Afdeling /Team	Baten gespecificeerd	Risico	Aantal 2019	X	!	✓	✓
Vergunningen, Toezicht, Handhaving & Veiligheid	Leges Omgevingsvergunningen	Gemiddeld	9	0	6	3	0
Onderhoud	Leges Begraafplaats	Laag	3	0	1	2	0
Vergunningen, Toezicht, Handhaving & Veiligheid	Leges Markt	Laag	3	0	1	2	0
Werk & Inkomen	Participatiewet - terugvordering bijstand	Gemiddeld	3	0	0	3	0
Werk & Inkomen	Participatiewet - aflossing op verhaal	Gemiddeld	3	0	0	3	0
Realisatie & Beheer	Grondexploitatie	Laag	4	0	0	4	0
Werk & Inkomen	Specifieke uitkering Participatiewet	Gemiddeld	1	0	0	1	0
Planning, Control & Financiën	Algemene uitkering Gemeentefonds	Laag	1	0	0	1	0
Planning, Control & Financiën	Rioolheffing	Laag	3	0	0	3	0
Planning, Control & Financiën	Afvalstoffenheffing	Laag	6	0	0	6	0
Planning, Control & Financiën	Belastingen - OZB	Laag	6	0	0	6	0
Planning, Control & Financiën	Belastingen - honden	Laag	3	0	0	3	0
	Totaal		45	0	8	37	0

De bepaling van de criteria voor risico (laag, gemiddeld en hoog) is door concerncontrol gedaan op ervaring, fouten in verleden en nieuw beleid en regelgeving.